

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

α. να εξηγήσετε γιατί έγινε το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας» στη Θεσσαλονίκη το 1916

(μονάδες 12)

β. να περιγράψετε τι συνέβη στα Νοεμβριανά του 1916.

(μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στις 28 Αυγούστου 1916 οι βουλγαρικές και γερμανικές δυνάμεις κατέλαβαν ολόκληρη την ανατολική Μακεδονία. Την επομένη, 29 Αυγούστου, βενιζελικοί αξιωματικοί κήρυξαν στη Θεσσαλονίκη το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας». Τρεις εβδομάδες αργότερα ο Βενιζέλος σχημάτισε «προσωρινή κυβέρνηση», οργάνωσε το εκεί στράτευμα και κήρυξε τον πόλεμο στις Κεντρικές Δυνάμεις και τη Βουλγαρία. Ο εμφύλιος είχε χωρίσει την Ελλάδα σε δύο κράτη. Στις 22 Οκτωβρίου 1916 η Αντάντ απηύθυνε νέο τηλεσίγραφο στον βασιλιά και την κυβέρνηση των Αθηνών, ζητώντας τους να παραδώσουν το μεγαλύτερο μέρος του στόλου που διατηρούσαν ακόμη υπό τον έλεγχό τους, καθώς και τον μισό βαρύ οπλισμό του στρατού. Όταν ο Κωνσταντίνος απέρριψε το τηλεσίγραφο, ο αγγλογαλλικός στόλος αποβίβασε αγήματα στον Πειραιά. Κατά τη σύντομη αλλά αιματηρή μάχη που ακολούθησε στις 30 Νοεμβρίου ελληνικές δυνάμεις τα απώθησαν. Εξοργισμένοι οι βασιλικοί της Αθήνας και του Πειραιά, με επικεφαλής τους συλλόγους των «Επιστράτων», επιδόθηκαν σε οργανωμένες διώξεις κατά των βενιζελικών με εξαιρετική βιαιότητα και εκατοντάδες θύματα στην πλευρά των βενιζελικών.

Δερτιλής, Γ.Β., *Ιστορία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1750-2015*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2021, σ. 713-714. (διασκευή)